

SOCIĀLI ATBILDĪGS PUBLISKAIS IEPIRKUMS

AGNESE FRĪDENBERGA, PROVIDUS



ĪSI PAR PROVIDUS



- biedrība
- ar sabiedriskā labuma organizācijas statusu
- veicam dažādas izpētes
- ar mērķi palīdzēt valsts pārvaldes lēmumiem un procesiem būt kvalitatīvākiem



PAR PUBLISKIEM IEPIRKUMIEM



- Apmēram 14% no IKP ES tiek izmantoti veicot publiskos iepirkumus
- 2023.gadā LV tie bija gandrīz pieci miljardi EUR! (PIL procedūrās)



MĒRĶIS UZ KURU TIEKTIES



- Publiskā iepirkuma procesā tiek iepirktas preces pakalpojumi, **meklējot labāko cenas un kvalitātes attiecību** (gan pakalpojuma izpildes brīdī, gan ņemot vērā izmaksas visā tā dzīves ciklā).
- Taču varam vēl vairāk - publiskā iepirkuma procesā tiek iepirktas preces un pakalpojumi, **sociāli atbildīgā veidā.**

SOCIĀLI ATBILDĪGS PUBLISKAIS IEPIRKUMS (SAPI)



Publiskā iepirkuma paveids, kad tiek iepirktas ne tikai preces vai pakalpojumi, bet vienlaicīgi risināts kāds sociālais izaicinājums līdzās tādiem iepirkumiem kā zaļais vai inovāciju



SOCIĀLI ATBILDĪGS PUBLISKAIS IEPIRKUMS (SAPI)



Veicot SAPI pasūtītājs pievērš uzmanību ne tikai produktu vai pakalpojumu cenai, bet arī tam, kā tie tiek ražoti, iegūti un piegādāti.

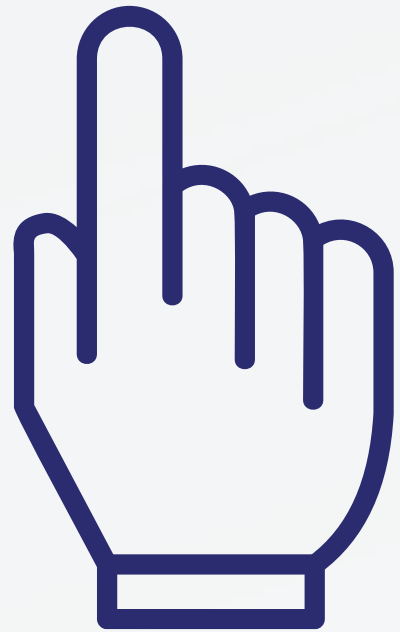
Tas ļauj sasniegt stratēģiski pozitīvus sociālos rezultātus, piemēram, veicinot nodarbinātības iespējas, pienācīgus darba apstākļus, sociālo iekļaušanu, pieejamību un atbilstību sociālajām un darba tiesībām, utt



DAŽI PIEMĒRI/PARAUGI



SAPI UN BŪVNIECĪBA



SAPI klauzulas, kas attiecās uz pretendentu

• izvēlamies sociāli atbildīgu pakalpojumu sniedzēju:

1) **attiecībā uz esošiem darbiniekiem**

- pienācīgi darba apstākļi,
- pienācīgs atalgojums,
- veselības apdrošināšana,
- kvalifikācijas paaugstināšanas iespējas (piezīme - šis jāattiecina arī uz apakšuzņēmējiem, kas iesaistīti izpildē);

2) **pakalpojuma sniedzējs rada jaunas darba vietas noteiktām personu grupām** - jaunajiem speciālistiem praksē, patvēruma meklētājus no Ukrainas, ilgstošiem bezdarbniekiem, utt (TIKAI TAD, ja tirgus gatavs/var šo piedāvāt)

SAPI UN BŪVNIECĪBA

SAPI klauzulas, kas attiecās uz iepirkuma priekšmetu

- būve vai objekts pieejams ikvienam un visiem (vides pieejamības prasības plašākā mērā un universālā dizaina risinājumu izmantošana)
- vides kvalitātes un ilgtspējas prasības - būvniecības ekopēdas samazināšana, atbildīga esošo ēku pārveide, materiālu atgūšana un atkārtota izmantošana, ēku siltināšana un iekštelpu klimata uzlabošana



SAPI UN BŪVNICĪBA



SAPI klauzulas, kas attiecās uz iepirkuma priekšmetu

- izmantotie materiāli un to ieguve ir sociāli atbildīga – īpaši sertifikāti attiecībā uz materiāliem (piem. FairStone marka) vai apliecinājums, ka ieguvē nav izmantots bērnu darbs
- risinājums, kas balstīts klientu/lietotāju vajadzībām (piemēram, būvējot pansionātu redzes invalīdiem, tiek nodrošināta nepārtraukta klientu pārstāvju līdzdalība vajadzību definēšanā)



LATVIJA VAR!



- Iepirkums “Esošā apkures dūmeņa demontāža un jaunu nerūsējošā tērauda dūmeņu (3.gab) uzstādīšana Andreja Pormaļa ielā 125, Jēkabpilī, Jēkabpils novadā” izstrāde, būvdarbi un autorizraudzība”

SAPI prasība - vērtēšanas kritērijs - praktikantu nodarbināšana

- Iepirkums “Jāņukalna teritorijas apbūve un labiekārtošana, Smiltēnē, Smiltēnes nov.”

SAPI prasība - Nodrošināt vides pieejamību cilvēkiem ar īpašām vajadzībām

SAPI UN IT RISINĀJUMI



Piedāvājuma izvērtēšanas kritērijs (kvalitātes kritērijs) -

- kas vērsts uz sociālo iekļaušanu (darba vietu radīšanu personām no kādām īpašām mērķgrupām - cilvēkiem ar invaliditāti, Ukrainas civiliedzīvotājiem, bezdarbniekiem, no ieslodzījuma vietām atbrīvotām personām u.c.)

Tehniskās specifikācijas prasības -

- izstrādāta programmatūra, kas pieejama personām ar redzes invaliditāti, dzirdes traucējumiem.



LATVIJA VAR!



- Iepirkums "Kvalitātes vadības sistēma un tās elementi, t.sk., pacientu drošības un pieredzes vadība ārstniecības iestādē"

SAPI prasība - Nodrošināt mācību e-vides pieejamību personām ar invaliditāti.



SAPI UN PRECES



Piedāvājuma izvērtēšanas kritērijs (kvalitātes kritērijs) -

- kas vērsts uz sociālo iekļaušanu (darba vietu radīšanu personām no kādām īpašām mērķgrupām - cilvēkiem ar invaliditāti, Ukrainas civiliedzīvotājiem, bezdarbniekiem, no ieslodzījuma vietām atbrīvotām personām u.c.)
- kas vērsts uz sadarbību ar mācību iestādēm, piemēram, piedāvājot mācību prakses studentiem;

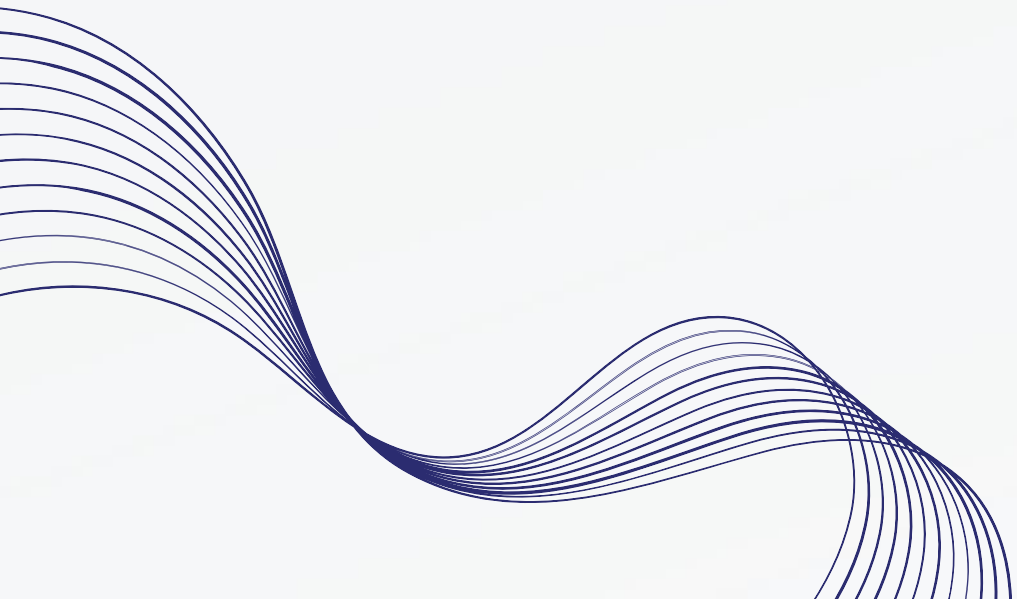
Līguma izpildes speciālie noteikumi -

- ievērojot preču ražošanas specifiku, pasūtītājs var noteikt īpašas papildu prasības, piemēram, attiecībā uz pienācīgiem darba apstākļiem, godīgu darba samaksu.

KĀ TO LABĀK DARĪT?



- Publisko iepirkumu veicējs PIRMS TAM informē tirgus dalībniekus par savu lielo nodomu
- Tas var būt “politikas dokuments”, kurā izklāstītas sociālās prioritātes
- Apzina tirgus iespējas/arī sociālos partnerus
- Un tikai tad izsludina SAPI



ĻOTI SVARĪGI!



Ka:

- pasūtītājs spēj pamatot KĀPĒC izvēlējies tieši šādas SAPI klauzulas
- izvēle ir pamatota un loģiska un saistīta ar pakalpojuma būtību
- ir atrunāta kārtība kā uzraudzīt SAPI izpildi (ja nav, pastāv bažas vai aizdomas, ka SAPI prasības ir formālas), SAPI neizpildes gadījumā, līgumā ir risinājumi/mehānismi kā rīkoties



Sociālās uzņēmējdarbības aktivitāšu cikls

**ATTĪSTĀM SOCIĀLO
UZŅĒMĒJDARBĪBU KOPĀ!**



Sociālā
uzņēmējdarbība
Latvijā

Skaidrojošais materiāls

PALĪGS SOCIĀLI ATBILDĪGU PUBLISKO IEPIRKUMU VEIKŠANAI

**[HTTPS://WWW.IUB.GOV.LV/LV/
SOCIALAIS-IEPIRKUMS](https://www.iub.gov.lv/lv/socialais-iepirkums)**

PALDIES!

*Vairāk par SAPI šeit –
[https://www.iub.gov.lv/lv/socialais-
iepirkums](https://www.iub.gov.lv/lv/socialais-
iepirkums)*

*Agnese Frīdenberga
agnese.fridenberga@providus.lv*

